

U.G. 5th Semester Examination - 2021

SANSKRIT

Course Code: BSNSDSHT2 (DSE2)

Course Title: Sanskrit Linguistics

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. अधस्तनेषु प्रश्नेषु दशानां प्रश्नानां संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च अतिसंक्षेपेण उत्तरं प्रदेयम् : 1×10=10
 - i) ध्वनिविज्ञानं कस्मिन् संस्कृतशास्त्रे आलोचितं दृश्यते?
 - ii) ध्वनितत्त्वं नाम किम्?
 - iii) रूपतत्त्वं नाम किम्?
 - iv) Generative Grammar केन आविष्कृतम्?
 - v) आधुनिकभाषाविज्ञानस्य जनकः क उच्यते?
 - vi) वाडालिभाषावैज्ञानिकेषु कस्यचित् नाम लिखतु।
 - vii) आवेस्ताभाषायां लिखितः ग्रन्थः कोऽस्ति?
 - viii) के अन्तस्था वर्णाः?
 - ix) केन्तुम्-शाखायां कति भाषापरिवाराः विद्यन्ते?
 - x) केन ग्रीमनियमः संशोधितः?
 - xi) वर्णविपर्ययोदाहरणं दीयताम्।
 - xii) वर्णलोपोदाहरणं दीयताम्।

xiii) तोखारीयभाषा कस्मिन् परिवारे अन्तर्भवति?

xiv) उच्चारणस्थानदिशा डकार-अनुस्वारयोः को भेदः?

xv) संस्कृतभाषायां कति उच्चारणस्थानानि?

2. निम्नलिखितानां केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानामुत्तरं देवनागरीलिप्या संक्षेपेण संस्कृतभाषया च दीयताम् : 2×5=10
 - i) ग्रासमानमतानुसारं दधामि इत्यस्य मूलरूपं किमासीत्?
 - ii) अकार-आकारयोः कीदृशः प्रयत्नभेदः?
 - iii) संस्कृतभाषायाः ककारस्य तकारस्य पकारस्य च ग्रीमनियमानुसारं जार्मानभाषायां कीदृशं परिवर्तनं भवति?
 - iv) के तावत् महाप्राणवर्णा?
 - v) य-व-लकाराणां कति भेदाः के च ते?
 - vi) भाषाविज्ञानस्य कति शाखाः? सन्ति काश्च ताः?
 - vii) वर्णविपर्ययस्य संज्ञा लेखनीया।
 - viii) आभ्यन्तरप्रयत्नाः लिख्यन्ताम्।
3. अधस्तनेषु प्रश्नेषु प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया समाधेयम् : 5×2=10
 - i) ग्रीम-नियमः संक्षेपेण प्रतिपादनीयः।
 - ii) संस्कृतभाषायाः इन्दो-इउरोपीय-अप्रुतिः।
 - iii) विश्वभाषायाः पारिवारिक-वर्गीकरणम् अवलम्ब्य आलोच्यताम्।
4. যে কোনো একটি প্রশ্নের উত্তর দাও : 10×1=10
 - i) সংস্কৃত ভাষার রূপতত্ত্ব নিয়ে আলোচনা কর।
 - ii) ভারতীয় আৰ্য ভাষায় অনাৰ্য ভাষার প্রভাব বর্ণনা কর।
 - iii) অর্থপরিবর্তনের কারণগুলি বিশ্লেষণ কর।